

Bureš zná jen pár fíglů, jak se valej lidem šrouby do hlavy...

V úterý 29. května 2019 se uskutečnily ve více než 200 našich měst a obcích demonstrace zejména proti osobě Andreje Babiše. Nemohla si toho nevšimnout média, podobně jako pražské demonstrace na zcela zaplněném Václavském náměstí minulý týden. Hlas občanské společnosti zazněl zřetelně a silně. Je zcela přirozené, že se k organizátorům a účastníkům přidaly i některé oslovené osobnosti veřejného života. Jejich aktivní účast má váhu a oslovuje nejen přímé účastníky protestů. Mezi nejviditelnější z nich patří bezpochyby David Koller. Zanechává nepřehlédnutelnou stopu nejen svou hudební produkcí, v níž je již živoucí legendou, ale také jako nebojácný občanský aktivista. David Koller prožil polovinu života v normalizační éře a má dobře nastavené vnímání možné recidivy tzv. starých časů. Nemůže nevidět současný stav našeho veřejného života – působení prezidenta Zemana, premiéra Babiše, komunistů, kteří drží vládu i verbální agresivitu extrémistů všeho druhu, včetně placených trollů v internetových diskusích. Proto nemlčí.

Na brněnské demonstraci toto úterý promluvil jako první řečník. Vyzval Andreje Babiše, aby se podrobil testu na detektoru lži a přečetl prvních 10 otázek, které by měl při této proceduře Babiš zodpovědět. <https://forum24.cz/video-david-koller-vyzval-andreje-babise-k-podstoupeni-vyslechu-na-detektoru-lzi/> David Koller tím srozumitelně naznačuje, že náš pan předseda vlády je lhář, že lež je jeho hlavní pracovní nástroj. Myslím si, že David Koller nepředpokládá, že Babiš tuto jeho výzvu přijme a půjde si sednout na polygraf (detektor lži). Spíše je pravděpodobné Babišovo mlčení anebo jeho hysterická odmítavá reakce. Při zkoumání na detektoru lži se předpokládá, že vědomá lež vyvolává stresovou situaci, která se pak projeví měřitelnou změnou sledovaných údajů. Detektor lži používá Kriminální ústav Policie České republiky již od roku 1980 jako podpůrnou metodu při vyšetření či výslechu podezřelých osob. Fyziodetekční vyšetření umožňuje dosti spolehlivě nalezení neupřímné odpovědi.

Ani detektor lži však není naprosto určujícím argumentem při obvinění trestně stíhané osoby, bývá někdy jen doplňkem dalších přímých i nepřímých důkazů vůči podezřelé a následně stíhané (případně již žalované) osobě. Nedávno proběhla velmi rozsáhlá studie Americké národní akademie (ANAV), během níž se podrobilo testu na polygrafu (detektoru lži) cca 10 tisíc státních zaměstnanců Spojených států. Spolehlivost testů se blížila k 95 %, ale v žádné sledované skupině nebyla nižší než 80 %. Celoživotní, profesionální lháři s trvalou chronickou dispozicí ke lhaní umějí detektor lži za jistých okolností přelstít, neboť jsou vytrénováni ke skrývání či kamuflování svých emocí. Ale i tento typ zkušeného lháře se může dostat pod tlak při náhlé konfrontaci se skutečností, které se snaží ze svého příběhu vytěsnit. Inovativní technologie vstupují i do tohoto oboru. Dnes se již zkušebně provozují polygrafy v kombinaci s termálními kamerami, a to pak bude mnohem obtížnější tuto metodu oblafnout.

Žijeme v podivném postfaktickém věku omylnosti, kdy všichni vědí vše a nikdo nic, kdy všichni věří všemu a nikdo ničemu. To je příznivá konstelace pro profesionální lháře a manipulátory – zrušit fakta (i ze svého života), zrelativizovat úplně vše a pohřbít prokazatelnou pravdu. Vytvořit nový spektakulární virtuální svět, kdy se lživá konstrukce prezentuje jako „zaručeně čerstvá“ a jediná spásná realita. V takovém mumraji se může poztrácet i spousta hříchů mega lháře, třeba i ty, na něž se David Koller ptal ve svých vybraných deseti otázkách pro Babišův navrhovaný test na detektoru lži. Ale klidně by těch otázek mohlo být sto. Vyšetření na detektoru lži trvá obvykle 3 až 6 hodin a může padnout opravdu hodně otázek. To není jako rozhovor s Lékem (LN) nebo Pleslem (MF dnes).

Už jenom to, že přemýšlíme o tom, jakým typem lháře náš předseda vlády vlastně je není pro dnešní stav v České republice příliš lichotivá vizitka. Winston Churchill kdysi prohlásil, že lež oběhne půl světa, dřív, než má pravda příležitost si natáhnout kalhoty. A to tehdy ještě netušil, co dokáže internetová

éra. A právě proto je naprosto zásadní lži vzdorovat a nenechat ji ovládnout naše životy. Lež je lež, to není jen variantní interpretace skutečnosti, která někomu zrovna vyhovuje. Není nevýznamné, do které kategorie lotrů patří ten či onen lhář a podvodník. Zdali je to lupič gentleman model Arsen Lupin či loupežník a násilník jako Václav Babinský. A pak jsou zvláště exkluzivní jedinci, kteří v sobě mixují obojí.

David Koller podle mého ve svém vystoupení na úterní brněnské demonstraci vhodně propojil formu i obsah svého sdělení. Právě proto přitáhl mimořádnou pozornost médií. Mnohé z nich o demonstracích referovali s headlinem, který hlásal, že David Koller vyzval Babiše k testu na detektoru lži (mimo jiné – Aktuálně.cz, Novinky.cz, EuroZprávy.cz, Forum24.cz, Globe24.cz, ČTK...a téměř všechna ostatní o jeho výzvě informovala ve svých textech o úterních demonstracích). A o úspěšném mediálním průlomu Davida Kollera svědčí i zběsilá aktivita placených trollů z Chodova a dalších spřízněných stájí. Odborné disputace o dokonalostech polygrafu alias detektoru lži jsou v tuto chvíli až druhotné.

Titulek dnešního textu je parafrází na známý hit skupiny Lucie. O tom, kolik šroubů a komu Bureš naválí do hlavy rozhoduje každý z nás. Lidé na mnoha náměstích mu poslali jasný vzkaz – u nás si neuspěl, nás si nekoupíš, a už vůbec ne za naše peníze, které jsi si přivlastnil.

Petr Havlík, 29.5.2019